



רעיון אחר למחזור כשעיתון הופך לעיפרון

מאת: עמרי גלפרין

צילומים באדיבות: MO and MO Company / MOMO Pencil

תושבי כדור הארץ גורמים לזיהום סביבתי גדול אבל יש גם מי שנוטלים יוזמות וממחזרים מוצרים שונים. במפעל מקומי בקניה הופכים עיתונים לעפרונות, כשהנתון שעומד בפני מפתחי המיזם הוא כ-82,000 עצים אשר נכרתים בעולם מידי שנה, רק בשביל תעשיית העפרונות!

ולרכוש השכלה פורמלית אחרי בית הספר התיכון. כילד הייתי שקט ומאופק והיו לי מעט חברים קרובים, וזה המצב עד עכשיו. עם זאת, התעניינתי באמנות מגיל צעיר. אהבתי לצייר סקיצות והייתי מבלה הרבה זמן בהסתכלות על ציורים ונדהם מהיצירתיות של האמנים. אני מניח שזה היה המפלט שלי לארץ הפנטזיה. כשגדלתי אהבתי גם קולנוע והייתי הולך הרבה לתיאטרון. אני זוכר בבירור שפעם אחת שאלתי את אבי המנוח, אם אהיה יוצר סרטים האם ארוויח הרבה כסף. אבל אבא שלי פשוט הביט בי ולא אמר דבר. בבית הספר היסודי הייתי ממש מבריק, והיה לי מזל שהצטרפתי לבית ספר לאומי, שכן אלה היו בתי ספר טכניים ורוב הילדים הגיעו ממשפחות אמידות. למדתי הנדסה אזרחית וקיוויתי להיות אדריכל אבל לצערי לא הצלחתי.

תעודת זהות

שם: מהמוד אומארי
גיל: 60
מגורים: ניירובי קניה
עיסוק: יזם
מצב משפחתי: נשוי + 4 ילדים ושני נכדים
אתר אינטרנט:
www.momopencils.com



איך הגעת לעולם המיחזור?

הקמנו את חברת MO and MO Company בשנת 2017. הכוונה הייתה לקיים פעילות מסחרית שתוכל לקיים אותנו ואת משפחותינו. החזון היה להעביר את ההישגים החומריים שלנו לטובת ילדינו מתישהו. לפני כן עבדתי במשך עשר שנים בענף המלונאות, כפקיד קבלה, עד שהחלטתי לעזוב. לאחר מכן חיפשתי הזדמנויות בהפקת וידיאו וסרטים. התחלתי בהפקת פרסומות טלוויזיה למשרדי פרסום כפרילנסר, ובסופו של דבר הצטרפתי למשרד פרסום כמפיק של קונספטים אודיו-ויזואליים עבור לקוחות. עבדתי בפרסום בקניה, טנזניה ורוואנדה, במשך 25 שנה, ובסופו של דבר חזרתי לקניה.

מאין הגיע הרעיון להמיר עיתונים לעפרונות?

השותף המייסד שלי הציע את הרעיון הזה כבר בשלבים הראשונים. לא ידענו אם זה אפשרי, אז עשינו את המחקר הראשוני והרגשנו שהקונספט הזה הוא מיזם טוב. בנוסף, חומרי הגלם, העיתונים, היו זולים וזמינים בקניה. כל מה שנדרש לאחר מכן היה למצוא מקום למפעל, מכונות טכנולוגיות שייטמכו בייצור ועובדים. גילינו שבסין יש מכונות שיכולות

מהמוד, לפני שנצלול לעומק הפיתוח, מהיכן אתה ובמה אתה עוסק?

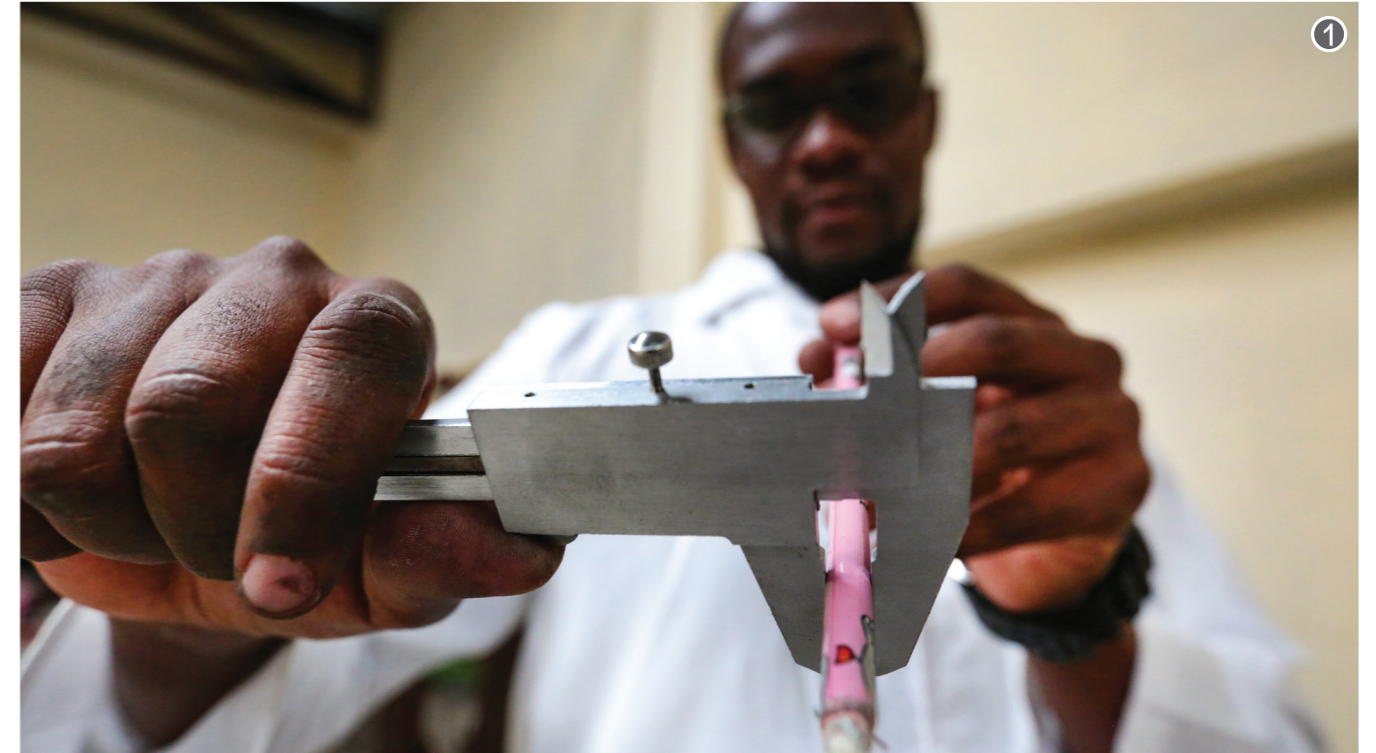
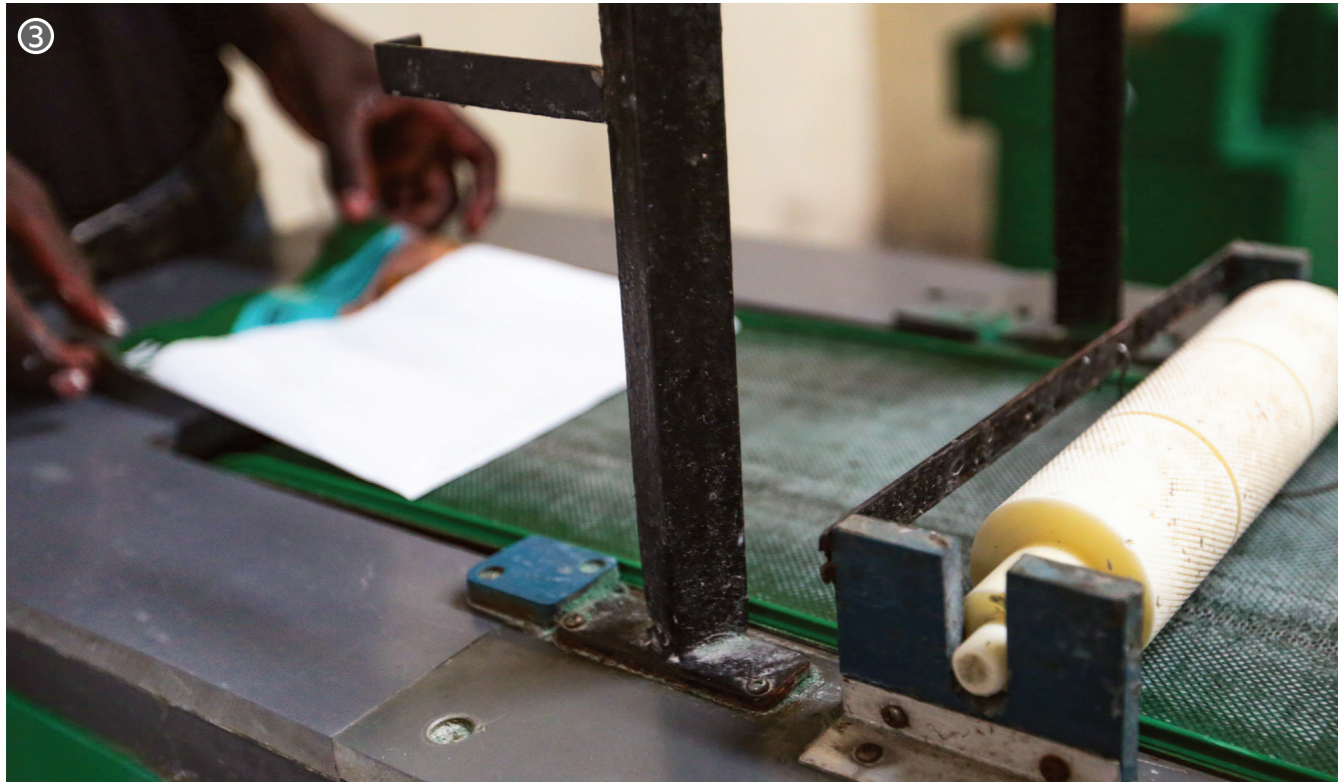
אני בעל חברת ייצור ירוקה המייצרת עפרונות עמידים העשויים 100 אחוז עיתונים ממוחזרים. המשרד הראשי שלנו ממוקם בניירובי שבקניה, והמפעל בצמוד לנהר אתי (Athi) שבמחוז מאקאקוס (Machakos County) אשר בקניה.

היבט התעסוקתי שלך קשור לאווירת הילדות והחינוך מבית?

זו שאלה מעניינת. נולדתי בניירובי, גדלתי בעיר ולמדתי בבית ספר יסודי ובתיכון. אני לא ממשפחה עשירה, אבל אבא שלי עשה כמיטב יכולתו כדי לוודא שהוא מספק לנו בסיס טוב. לצערי לא התאפשר לי להמשיך



- 1 באזורים עניים בקניה, גם עיפרון פשוט יכול להוביל להצלחה. העיפרון הוא הגשר שבין החלום של כל ילד וילדה לרכוש השכלה ובין הגשמתו.
- 2 גזרת העיתונים לגודל הרצוי. השלבים הבאים הם החדרת הגרפיט, לגולל הנייר והדבקה.
- 3 על חלק מהעפרונות נכתבים משפטים שנועדו להעצים את התלמידים ולהקנות להם ביטחון עצמי. גם בישראל, בשנות ה-80, ואף לפני כן, היו מחברות שעליהן נכתבו משפטים חיוביים, כגון: "כולנו אומרים: תודה, בבקשה, סליחה".



לסייע לנו, ונסענו לשם. יצרן מכונות סיני פיתח בעבורנו את המכונות והכשיר אותנו לשימוש בהן. עם זאת, כשחזרנו לקניה והקמנו את המפעל, לקח לנו כמעט שלוש שנים עד שהצלחנו להשיג את העפרונות המושלמים. בהתחלה לא ניתן לחדד את העפרונות, וגם הזמן שלקח לייצר אותם היה ארוך מאוד. אז בכל פעם שיחקנו עם שיטות הייצור שלנו: דבקים, מים, גודל העיתון שממנו בנוי העיפרון ועוד.

האם זה כמו להפוך עץ לנייר ולחזור שוב לעץ?

בעצם זה מה שזה. המוצר הזה, מלבד הפונקציונליות שלו ככלי כתיבה, עושה עוד שני דברים: הוא ממחזר פסולת של עיתונים שנזרקו לסביבה, ומפחית את מספר העצים הנגדעים לטובת ייצור עפרונות.

אז מרעיון עסקי נהיה חזון?

החזון שלנו כמותג הוא ליצור עיפרון "שמשנה את העולם". המשמעות היא שלעיפרון שלנו יש פוטנציאל להכשיר את הדור הבא של הנשיאים, המנהיגים, הרופאים, המהנדסים, הטייסים, וכל מקצוע שאתה יכול לחשוב עליו. הסלוגן שלנו הוא: "הכול מתחיל בעיפרון". העיפרון שלנו מייצג תקווה לעתיד, והוא גם הוכחה לתוצאה של חדשנות. חלק מההכנסות שלנו הולכות להעצמת ילדים ממשפחות עניות בקניה. אנחנו עושים זאת באמצעות הקמפיין החברתי שלנו "Hope For".

② פס הייצור משלב עבודה ידנית וממוכנת גם יחד. כחלק מהשלב, בודקים שעובי העיפרון עונה על הסטנדרטים הנדרשים.

③ מכונת הגלגול של העפרונות: נכנס נייר עיתון ויוצא עיפרון קשיח.

④ הצוות המפתח עמל על בדיקת האיכות במטרה לייצר את העיפרון הטוב והחזק ביותר. במקביל, הצוות עמל על פיתוח מוצרים נוספים, ירוקים וממוחזרים.



"Literacy" ("התקווה לאוריינות" - לקרוא ולכתוב). בקניה שיעור העוני הוא 34 אחוז, ומיליונים רבים של ילדים לא יוכלו לקבל חינוך איכותי מפני שהוריהם לא יוכלו לעמוד בדרישות בית הספר. בתי הספר דורשים גם חומרי כתיבה כמו עפרונות. אז אנחנו מבקרים בבתי ספר בשכונות עוני, שבהם יש אוכלוסייה קשת יום, ויחד עם שותפים, עם כוונות דומות, אנחנו תורמים עפרונות לפלח חסר האמצעים של החברה, כדי שיהיו טובים יותר בבית הספר. עיפרון הוא אולי מוצר זול לרוב האנשים, אבל עבור אותם ילדים, ממשפחות עניות, זה יכול להיות ההבדל בין כישלון להצלחה. אנחנו נותנים להם תקווה במסעם לקראת קבלת חינוך איכותי - זהו המסע שלהם להצלחה.

אף פעם לא חשבתי שעיפרון הוא סמל לתקווה. האמת, מרגש.

כאשר אנחנו מבקרים בבתי הספר הללו, אנחנו מעצימים את הילדים הן באמצעות תרומת עפרונות והן על ידי נטיעה של עצי פרי. אנחנו משפיעים עליהם גם באמצעות חונכות של כישורי חיים ומלמדים אותם על ההזדמנויות העצומות בשימוש בחדשנות לפתרון בעיות של האנושות. באמצעות החוויה הזאת אנחנו מסוגלים לשנות את דפוסי החשיבה שלהם, כך שהילדים הללו יוכלו להיות חסידי הסביבה. הם גם מקבלים ביטחון עצמי והערכה עצמית באמצעות תוכנית החונכות

③②① אחת המטרות המוצהרות היא קידום ההשכלה בקניה. כחלק מזה, מדי שנה נתרמים עשרות אלפי עפרונות לתלמידי בתי הספר באזורים העניים שבמדינה.





מה אם נשאיר את העיתונים הישנים באתרי המיחזור - מה רע בזה?

כאשר משאירים את העיתונים הישנים באתרי המיחזור, הם עלולים להגיע למזבלות, ומזבלות תמיד בוערות. לכן, כשהעיתונים האלה, שהודפסו בדיו, נשרפים, הם פולטים כימיקלים רעילים שמזיקים לסביבה.

בעולם המערבי יש צמצום ניכר בשימוש בעיתונים לטובת האינטרנט. אני לא זוכר מתי בפעם האחרונה רכשתי עיתון חדשות יומי.

החיבור לאינטרנט בקניה עומד על 42 אחוז. רוב האנשים המחוברים נוטים להשתמש בו כדי לגשת למדיה חברתית, וכן לקבל חדשות בזמן אמת. המספרים של קוראי העיתונים ירדו גם כאן, אבל אנשים עדיין קוראים עיתונים בגלל מסורת ארוכת שנים.

① שיטור ניכר מאזרחי קניה הם עניים וללא השכלה. כל קמפיין ותרומה יכולים לסייע לעתידם של הילדים.
② לדברי מהמוד אומארי, מדי שנה נכרתים כ-82,000 עצים רק לטובת תעשיית העפרונות בעולם. המפעל שהקים גם ממחזר ניירות עיתון משומשים במקום להשתמש בעץ גולמי לייצור העפרונות, וגם יזם, יחד עם ארגונים נוספים, נטיעת עצים, למען התחדשות ושינוי התפיסה הסביבתית.

שלנו. אנחנו משתמשים בעפרונות שלנו כהוכחה מוחשית לתוצאה של כל הערכים הללו שאנחנו מעניקים לדור הבא של ילדי בית הספר. כך אנחנו רואים את העפרונות שלנו משנים את העולם. העיפרון הוא הכלי הראשון שאי פעם השתמשת בו במסע שלך לחינוך. בלי עיפרון לא היו לנו מדענים, מהנדסים, רופאים וכו'. זה אולי נראה חסר חשיבות, אבל בלי ללמוד איך להחזיק עיפרון בילדות, לא הייתם יכולים היום לכתוב את שמכם.

הקמפיין החברתי זוכה לתהודה?

עד כה השפענו על 145,000 ילדי בתי ספר באמצעות הקמפיין החברתי שלנו, וגם שתלנו כ-7,500 עצים. המטרה שלנו החל מהשנה היא להשפיע על מיליון ילדי בית ספר ולשתול מיליון עצים. זה נעשה באמצעות שותפות אסטרטגית עם ארגונים אחרים, שכן ישות אחת לא יכולה להשיג את זה לבדה.

זה יוצא שהתרומה שלכם לסביבה היא רב-ממדית.

נכון. אנחנו גם מצמצמים את מספר העצים הנכרתים לטובת ייצור עפרונות, ורק לידעתך, על פי הערכה, מספר העצים שנכרתים מדי שנה לטובת ייצור עפרונות, הוא כ-82,000! אנחנו גם נוטעים הרבה עצים, וגם מפיצים את נושא המודעות לסביבה בקרב ילדי בתי הספר, כך שהם יכולים למלא תפקיד פעיל של הסברה לטובת כדור הארץ. וכמובן, כאשר אנחנו מפנים עיתונים שמושלכים, אנחנו בעצם הופכים את הסביבה לנקייה יותר.



איך המשתמשים יכולים לחדד עיפרון מנייר?

העפרונות שלנו מחודדים בדיוק כמו עפרונות עץ. יש להם אפילו יתרון על פני עפרונות העץ, הם עמידים ואינם נשברים בקלות בזמן חידוד או במהלך השימוש.

כמה עפרונות אתה יכול לייצר ביום?

יש לנו יכולת לייצר עד 40,000 עפרונות מדי יום.

מעבר לעניין של המיחזור והקיימות – האם העיפרון גם זול יותר בהשוואה לעפרונות העץ?

בחנויות הקמעונאיות העפרונות שלנו עולים כמו עפרונות עץ. מבחינת הייצור, העלויות שלנו מעט גבוהות יותר. המותג שלנו צובר לאט לאט פופולריות בקניה, אבל רוב האנשים עדיין מסתכלים על עיפרון כעל כלי כתיבה בלבד ואינם מבינים את הרעיון של עפרונות ידידותיים לסביבה, ולכן הם נצמדים למותג שהם השתמשו בו בעבר. אנחנו יוצרים בעקביות מודעות לחשיבות העפרונות הסביבתיים שלנו.

אז חוץ מהמגע שלך עם אוכלוסייה כפרית, יש לקוחות נוספים שכבר אימצו את הרעיון של עיפרון ממוחזר?

בהחלט. מעבר לילדי בתי הספר, ישנם ארגונים, בתי מלון ובכלל הציבור הרחב שנחשפו אלינו. אנחנו מעוניינים בסופו של דבר להביא את הבשורה לעולם באמצעות הפצה שתיעשה על ידי קמעונאים בין-לאומיים.

לסיום, אתה נעצר בעפרונות או שישנם עוד פיתוחים עם דגש סביבתי?

אנחנו נמצאים בתהליך של ייצור עפרונות צבעוניים ידידותיים לסביבה, עטים כדוריים ועפרונות איפור לעיניים. זה מה שיש לנו בתכנון. מחלקת המחקר והפיתוח שלנו מחפשת כל הזמן פתרונות לבעיות סביבה וחברה שאנחנו יכולים לעסוק בהן.

אם יש לכם הצעות לראיונות מרתקים שיכולים להתאים למדור, כתבו ישירות לעמרי גלפרין: omrigalperin@gmail.com



- שלב 6: חיתוך קצות העיפרון כדי לקבל את האורך המדויק. זה נעשה במכונה.
- שלב 7: הוספת עטיפת כיסוי לעיפרון, לטובת עיצוב, על גבי הגימור המלוטש. זה נעשה ביד, ואז אנחנו מעבירים אותם דרך מכונת כיווץ שמצמידה את העטיפה לעיפרון.
- שלב 8: חידוד העיפרון. זה נעשה במכונה. אם המכונה אינה בשימוש אנחנו מחודדים ביד, כל עיפרון ועיפרון בנפרד.
- שלב 9: אריזה של העפרונות המוגמרים לקופסאות של 12 עפרונות בכל חבילה.

מהיכן מגיע הגרפיט של העיפרון?

הגרפיט הוא חומר הגלם היחידי שאנחנו מייבאים, כיוון שהוא איננו זמין במקום. אנחנו מקבלים את הגרפיט מסיין או מהודו.

אז למעשה, היות שאתה מצפה כל עיפרון לא רואים את העיתון עצמו?

לעפרונות יש כמה עיצובים, לטובת השיווק. אבל יש לנו גם לקוחות שמזמינים את העפרונות כפי שהם, כי הם אוהבים את המראה של העיתונים הגולמיים ומעריכים את החדשנות הירוקה שלנו.

- ① ציפוי העפרונות הוא מגוון. יש כאלה שאוהבים אותו בשלל צבעים, ויש המעדיפים את המראה האותנטי של נייר העיתון.
- ② שלב הייבוש של העפרונות. לאחר שהם מגולגלים לוקח לדבק כמה ימים להתייבש. פעולת הייבוש נעשית בחצר המפעל הקטן, שכן הדבר חוסך עלויות של הפעלת תנור.
- ③ ראשיד עומר (מימין) ומהמוד אומארי, שני השותפים למיזם. מרעיון עסקי נולד חזון סביבתי וחברתי.

איך אתם משיגים את העיתונים? מי אוסף אותם לטובת השימוש שלכם במפעל?

אנחנו מקבלים את העיתונים הנאספים מקבוצות נוער ומקבוצות נשים בקהילה שלנו. הם מסתובבים וקונים עיתונים ממשקי בית ומוכרים אותם למפעל שלנו. כך אנחנו מסוגלים להתמודד עם האבטלה בקהילה.

והייצור נעשה על ידי מכונות או בעבודת יד?

בתהליך הייצור שלנו אנחנו משלבים מכונות וכן תהליכים ידניים.

כמה עובדים אתם מעסיקים כיום?

אנחנו מעסיקים 15 עובדים במפעל ועוד עשרה עובדים במשרדים. 80 אחוז מהעובדים שלנו הם נשים.

נסה להכניס אותנו לשלבי הייצור מרגע קבלת העיתונים עד לעיפרון המוגמר.

- ייצור העיפרון שלנו כולל תשעה שלבים, ואני אתאר לך כל שלב בנפרד: שלב 1: חיתוך העיתונים לגודל הרצוי. זה נעשה ידנית. לידיעתך, קילוגרם אחד של עיתון נותן לנו 210 עפרונות!
- שלב 2: החדרת הגרפיט, חומר הכתיבה, באופן ידני, ומריחת דבק עץ.
- שלב 3: גלגול העיתון עם הגרפיט בתוכו. זה נעשה במכונה כדי לדחוס את העיתון ולהעניק לו את הצורה הגלילית.
- שלב 4: ייבוש העפרונות הרטובים בחצר המפעל במשך שלושה ימים. יש לנו הרבה שמש, וזה זול יותר ככה, במקום להשתמש בתנור.
- שלב 5: ליטוש: זה השלב שבו אנחנו מבריקים את העפרונות המיובשים כדי לקבל גימור חלק. זה נעשה ביד או במכונה.